

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopenje petičvrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Po volitvah.

Z dežele, 20. decembra.

Zanimivo je, da so se v našem volilnem boju v kmetijski kuriji na Kranjskem izražale ravno iste agitatorične misli, kakor na nemškem Štajerskem, ne da bi naši ljudje vedeli, kaj se na Štajerskem vrši. Na nemškem Štajerskem je stopil baron Rokitsansky na čelo kmetijski agrarni stranki ki hoče duhovnika spraviti s kmetovalčevega hrbita, kmetovalca rešiti duševnega tlakarstva farovža, ter državo spominjati na to, da naj svojega najboljšega človeka, kmeta, dalje ne zanemarija. Ta nemška stranka je, kakor se piše, fevdalce in klerikalce tako prestrašila, da je stare poslance kmetijskih tamošnjih krajev odslovila in postavila druge. Rokitsansky upa na smago v treh volilnih okrajih.

Na Kranjskem smo s temi agitatoričnimi argumenti začetkoma volilnega gibanja vzbudili mej kmeti veliko zanimanja in veliko navdušenost. Stare poslance smo slekli, da so se videli v vsej nagoti in kmet je začel uvidevati, da ljudje, ki sirka od prosa ne ločijo, niso za kmetijskega poslanca in isti, ki le farovžu služijo, tudi ne. Pridobili smo dobre kmete kot kandidate, Rokitsansky bi bil vesel, če bi take imel na svoji strani. Ne najmanjše pege niso mogli najti na teh kandidatih. V nekaterih krajih je ostalo živo to kmetovalčevo gibanje in dasi ni nobeden istih zmagal, pokazali so Notranjski okraj krškega glavarstva krepko moč kmeta. Novomeški in belokranjski okraj so se dali po farovžu v kozji rog pognati; v volilnem okraju Vencajzovem pa ni nič tega odmevalo, kar se je drugod tako veselo glasilo. Gorenjske ne štejemo. Ta je volišče duhovništva. Tam je ideal kmeta ta, da ima sina duhovnika.

Nobeden naših agitatorjev ni vedel za težnje nemških štajerskih kmetovalcev. Iz našega gospodarstva torej je vse to izkljilo. Zato to vseobčno razumevanje, zato to veliko veselje kmetovalcev na raznih shodih naših kandidatov. Še nikdar prej ni bilo naše časopisje tako zanimivo. Naši klerikalci si dolgo niso vedeli pomagati. Osobnosti so prežvekovali. S kmetovalče-

vih shodov so bili ven vrženi. Videlo se je, da na dnu duše našega boljšega kmeta tli antipatija proti tistemu duhovenstvu, ki se v vse posvetne stvari utika. Dobri kristjani smo, se je reklo, ali vera in dukovnik se ne smeta vmešavati v posvetne naše zadeve. Tako se zdaj glasi tudi mej štajerskimi kmeti. Bili so naši duhovniki v strahu. Vlačili so svoje kandidate okolo po deželi in nastopali nekaj časa na javnih shodih. Ko so videli, da se jim shodi razbijajo, hoteli so vrniti šilo za ognjilo, a dobili so po glavi. Nič drugega jim ni preostalo, kakor verstvo vreči na cesto v volilni boj. „Slovenec“ in ljubljanski škof sta klicala na verski boj in ko se je ta začel, spremenilo se je seveda bojišče. Metali so z lec plamenice verskega fanatizma in izrabljali vse, kar je v zvezi z vero in s cerkvijo za boj proti nasprotnim jim kmetovalcem. Kapelani-mladeniči, starejši duhovniki, vsi, vsi so bili najeti v delu, da ljudstvo versko fanatizirajo. „Cerkve vam hočejo podreti“. In grozili so z zločjem, z odpravo vseh verskih funkcij, imenovali antikriste naše kandidate, obnašali se kakor besni. Pri ščunvanju kmetovalcev k verskemu fanatizmu, postali so sami skrajno fanatični.

V tej gonji je dolenjski hribovec zapustil pošteno kmetijsko stvar ter glasoval na farovško komando. Volil bi tudi župnikov škorn, če bi bil to duhovnik zahteval. Veliko tisoč jih ni šlo k volitvam. Ti so žalostni na strani stali ter obupali, da je še mogoče, da bi pri nas bil kmet samostalen.

Kmetijska stranka ni imela dosti agitatorjev in malo takih, ki bi na volilne liste paziti mogli, vlada pa je pomagala farovžu s tem, da tudi najdivjejšega počenja ni zapazila. Postavila je tudi župnike za volilne komisarje. V farovžih so v rezervi imeli praznih volilnih listov več, kakor drugega papirja. Na voliščih so trgali duhovniki listove kmetom iz rok ter jih prepisali, ali jim dali druge že popisane. Napisali so pa po večjem že doma glasovnice, zlasti pri izpraševanju. In pred volitvijo so zbirali volilce v cerkvah, jih rotili na fanatični boj proti farovškim na-

sprotnikom in jih potem vodili v procesiji na volišče.

Velike večine je ta verski fanatizem pridobil farovškim kandidatom. Začetkoma tako kraena ustaja našega kmetovalca zoper farovško jerobstvo je bila potolčena.

Ne tarnajmo. Nemoralna stranka se posluži sredstev, katerih najti more. Zmaga potem vse pokrije. Ali v našem slučaju se sme vprašati, ako je kateri stranki mogoče, abuditi našo maso toliko, da se vsaj nekaj zaveda, ako je mogoče iz slovenskega kmeta napraviti kombatanta kake posvetne gospodarske, stranke, kake socialne in politične stranke. Jerobstvu katoliškega duhovnika bo drugod dotle veljal boj, dokler se isto ne odstrani. Naši duhovniki imajo v svoji sredi marsikatero pijanca, spolsko grdobno živeče, skrajno nepošteno ljudi. To naše ljudstvo nič ne ženira. Duhovenstvo vlada naše občine, živi med kmeti kot učitelj in voditelj, in naš kmet ne vidi, da mora vendar kot kuli na tuje. Kmet lahko s prsti otipa vzrok svojega beraštva, lahko vsak dan vidi najhujšega sovražnika šole v svojem duhovniku, lahko vidi, kako mu leta pomaga po posojilnicah zadolžiti se, v konsumnih stacunah pijančevati, vidi, da je njegov duhovnik navadno grozno neveden in le malokdaj kaj prida človek. Sovraži ga na tihem. Ali boji se ga, kakor zlodej križa. Pasje ponižnosti tlakarja še ni iz svoje krvi izločil, še jo podeduje. Tepen hoče biti; boji se kateri gospod mu mera na širokem hrbitišču sedeti, drugače ni srečen. Kmet vidi, kako tujec v obmejnih krajih v njegovo kmetijo ujeđa, on vidi, da vsi blagoslovi njegovega duhovnika ne morejo te lakote tujca po boljših kosih slovenske zemlje odpoditi, da to duhovenstvo za to prikazen nič ne skrbi. Kmet vidi, kako to duhovenstvo z vsemi, Slovonom sovražnimi, vladami drži, kako trpi, da se njegovim sinovom kruh uradništva jemlje, kako to duhovenstvo ostaline fevdalstva v Avstriji podpira, kako je samo — gospodarsko vzeto — fevdalna vlast. Kmet čuti, da je treba ven v drugo gospodarstvo, in da gre pot v isto le čez fevdalne klerikalnega mrliča. Ali težka mōra leži na njegovih prsih, revež je v „svitla nebesa“ bi rad prišel, in pred istimi stoji po njego-

vem umovanju njegov duhovnik, ki mu pravi: ne glej me, poslušaj me.

Neizmerno veliko šute prejšnjih stoletij je še treba z organizma našega naroda odstraniti. Bojimo se, da časa ne bo za to, bojimo se, da ostane Slovenec kuli za bogato, izobraženo tujino. — „Farovž še ni kmetijskega posestva na prodajo spravil“, so fanatizirani kmetje kakemu advokatu naše stranke po navodilu iz farovža, zaklicali. Farovž je dosti Slovenstva požrl, farovž goni kmeta v Ameriko, farovž ga bo tudi zadnjega tujcem izročil. „Od zibel do groba Slovenstva mu bo katoliški duhovnik zvest spremljevalec“. Bo, bo, prijatelji narodovi, bo; zapet mu bo v nemškem in laškem jeziku: „miserere“.

Državnozbornske volitve.

Iz Logatca, 19. decembra.

Klerikalni shodi so pri nas kaj redka prikazen, radi tega se tudi nismo nadejali, da nas bodo pred volitvami za kmetijske občine strašili naši „katoličani“ ter nas s svojimi neslanostmi nadlegovali, ter trobili med svet svojega nemoralnega laži. — A prezali smo se! — Že v soboto 15. t. m. pripelje se je z večernim brzovlakom v spremstvu svojega adjutanta dr. Nace Netopir v Logatec, zasedel „bageri“ ter jo hitro odkuril proti slavnim Rovtam, — onim Rovtam, kjer imajo slavnoznano „farovško peč“ — in pa nadučitelja-mežnarja. — V nedeljo, 16. t. m. bil je tam shod; seveda pa samo za „katoličane“. — M. Logatčani privoščili smo Rovtarjem prav iz srca to dušno hrano — vsaj so jo ti konsumarji z vedno prazno posojilnico prav potrebni. — Veselili smo se, da vsaj nas pri miru puste — a kapa kosmata — naša dva gg. duhovnika že skrbita za to, da imamo kaj „terjatra“. — V nedeljo, 16. t. m. pripelje se najedenkrat s popoldanskim poštnim vlakom ljubljanski prodajalec otrobov, dr. Schweitzer. — Naš g. Bolentin pričakoval ga je na postaji ter ga zmagonosnega obraza popeljal naravnost v gorenjelogaški farovž. Raca na vodi! Kdo od nas je mislil, da bo v Logatcu ta dan katoliški shod. — Ljudstvo, vračajoče se od popoldanske službe božje, pogovarjalo se je po cesti, da bo v veliki dvorani pri

LISTEK.

Slovensko gledališče.

„Tannhäuser“.

Prelepo božično drevo se je postavilo letos v našem gledališču, ker pel se je sinoči Wagnerjev „Tannhäuser“.

O Wagnerju so misli posebno v zadnjem času tako različne, da je treba tudi pri nas o njem kaj obširnejše izpregovoriti.

Kar nam pri Wagnerju bode najprej v oči, je to-le: Wagner se je rodil l. 1813, prvo njegovo delo (Op. 1. „B-dur Clavier-sonate“) izšlo je okoli 1830., prva njegova opera („Rienzi“) 1842., opera „Der fliegende Holländer“ 1843., „Tannhäuser“ 1845., „Lohengrin“ 1847., torej vsa ta dela v predmarčnih dneh, t. j. pred l. 1848., in vendar je bil Wagner v svetovni muzikalni literaturi do pred kratkim še tako „modern in najmodernejši“, da so se ga kot nekaj novega, čisto tujega branili. Ali že uvodni glasovi sinočnje overture so nam dopovedali, da je bilo čisto naravno, da so to godbo pred l. 1848. in šedvajset let po njem z debelimi očmi gledali, in da so

l. 1861 „Tannhäuserju“ v Parizu žvižgali, ko so ga tam na povelje cesarjevo vprizorili. Wagner je bil pač tako nekaj novega, nekonvencionalnega, da je vzbudil njegov nastop odpor, in le velikemu mecenu Ludoviku Bavarskemu imel se je Wagner zahvaliti, da je ostalo od l. 1864. dalje Monakovo središče vprizarjanja njegovih del, v francosko-nemški vojski pa, da se je obrnila nanj pozornost vsega, kar je bilo nemško.

S tem so se dotaknili neke točke, ki je prezanimiva, da bi ne začeli z njo svojih opazovanj. Wagnerja šteli so do najnovejšega časa Nemci za svojo najpristnejšo, najčistejšo, najsvetejšo last, ki se je ni smel nihče na svetu dotakniti. Neoporečna resnica za vse večne čase ostane to, v kolikor so največji svetovni glasbeniki, res Nemci, in v kolikor je poleg Cherubinija, Spontinija, Auberja in Boieldieuja Wagner v prvi vrsti ob njih likal svoj okus. Weber (Precioza), „Freischütz“, Mozart („Figaro“), Bach, pred vsem pa Beethoven, bili so vir in izvir Wagnerjeve navdušenosti za čisto glasbeno umetnost. Ali kakor na eni strani ne bo nihče trdil, da so ti nemški glasbeniki tako specifično nemški, da bi se jim

to na prvi pogled poznalo, tako se poslej ne bo trdilo več, da je Wagner „die Quintessenz des Deutschthums und der deutschen Kunst“. V mladostni navdušenosti mladih sodobnikov Wagnerjevih je bilo to razjasnjivo, kakor bi bilo razjasnjivo pri vsakem drugem narodu; ali sedaj, ko so isti sodobniki vrh dorasli, začeli so treznejše misliti; sedaj se pripozna, da Wagner ne crpa, kakor so crpali stvarniki grške tragedije iz samega naroda, kateremu so s tem ustvarjali začetke velikanske kulture, in da Wagner s svojimi deli ni vzbudil v nemškem narodu tiste originerne moči, ki so zakopane v energijo nezavednega hotenja, ampak da je Wagner zidal na razvaline stare kulture in le hotel njene največje moči v največji umetnosti. Ta resnica se je spoznala iz pisem Wagnerja samega. Wagner vedno in vedno vzklikne: „Habt ihr Augen, habt ihr Augen!“ Glej in pomolči! To sta dva elementa, ki nas lahko dostojno rešita iz tega sveta... Tako bo umetnost zopet prišla do uživljajočega studenta, ki je v Grkih zajemala iz njega... Neverjetno je, kaj je vse Nemcu lepo.“ Wagner je likal svoj okus, kakor povedo njegovi znanci in prijatelji, vedno

in vedno ob Shakespearju Calderonu, Ser-vantesu, Lope de Vega, ob prijateljih mladine Waltherju Scottu, Hofmannu, a tudi ob dobrih modernih Balsaku, Carlyllu in Gottfriedu Kellerju, in le proučevanje starih severnonemških pravljic in indijskih modrostij mu je menda osiguralo pristno nemško slavo. — Ali nekaj drugega je, kar daje Wagnerju večjo kulturno pomembost: Wagner je ugledil zmago krščanske ideje nad poganstvom, zmago boljših človeških lastnostij nad strastmi. Gotovo je Wagnerjevo uneto notranje krščanstvo v današnji dobi „Los von Rom-Bewegung“ bilo tisto, kar je napravilo pristnega Nemca z Nietzschejem pričeni, ki je bil najgorečnejši privrženec Wagnerjev, — skeptičnega. Ali kljub temu je prva svetovna slava Wagnerjeva osigurana gotovo v tej ideji in pa v onem slikanju boja strasti človeških, ki smo ga gori omenili. Prvi moment daje Wagnerju notranjo, rekli bi, moralno grandioznost, ono genialnost in velikost, ki stavi Wagnerja mej prve svetovne velikane, in ki ga za stoletja dviga nad vsakdanjost. Boj strasti pa mu je dal priliko, da je razvil svojo velikansko strokovnjaško

„Jakletu“ ob 4. uri shod za katoličane. — In res! — Škoda da vas ni bilo tu gospod urednik, vi bi strmé zrlí, kako je naše ljudstvo kar trumoma vrelo na ta shod, ali bolje rečeno, „k popoldanski gledališki predstavi“. Ob 4. uri bila je velika dvorana „Jakletova“, katera meri okoli 25 m², in ima prostora za kachi 30 ljudi, natlačeno polna. Ako bi bilo ljubljansko gledališče tako polno pri popoldanskih predstavah, kakor je bila „Jakletova fišterna“, smejala bi se vedno slav. intendantu v pest. Na peči, katero so imeli za nekačo galerijo in lože, zbralo se je natlačeno polno otrok, parter zavzelo je par volilcev, katerih ni bilo 10, a drug prostor pa so zavzemali nevolilci, mlečozobneži in pastirji. — Seveda tudi dame s katoliške podlage so prišle, a zasedle so ložo v veži. Ko se občinstvo pomiri, nestrpnó pričakuje, da se dvigne kurtina in nastopi gledališki gost, kajti igra „Skóz klobuk“, je tudi še neznana. — In glej! Otrobovezec dr. Schweitzer nastopi in prične v krasnem prologu vezati svoje otrobe. Pripovedoval je poslušalcem, da je bila nekoč miška, kateri so nastavili past s slanino. Rada bi bila to slanino imela, a bala se je pasti. Pa vendar povohati jo le smem, si je mislila, jo povohala in se njela. Vidite spoštovani volilci, to je liberalni špeh, in tega tudi vam ponujajo liberalci, in vas farbajo z njim. Vi, kateri jim kaj verjamete, povohate ta špeh in ujeti ste. Učitelji vam hočejo spraviti krščanski nauk iz šol, le pogledite, kakšni so ti vaši prijatelji. Pri teh besedah oglašil se je pristaš socialnodemokratske stranke in glasno ugovarjal. A koj se je začel glas domačega župnika: „Vun ž njim“, in najedenkrat je bil v loži pri damah Otrobovezca pa so vedni medklici in protesti, da je ta shod nezakonito sklican, tako spravili iz konteksta, da se mu je pri vezanju otrobov vedno trgala „špaga“. Ko je nehal s svojimi puhlimi frazami, s katerimi naj rajše drugi naslaja poslušalce v ljubljanskem katoliškem domu, ostal je klerikalni špeh, domači župnik Lavrič, ter gravitetično dejal: „No, kaj vam ni dobro povedal?“ Klobasaril je nekoliko sem in tja, ter trdil, da „špaga“ ni bila, da vam je tu kaj posestnik S. odpovedal nekaterim, kateri ste zadnjič z nami volili, „froit“ v idrijo. Nič se ne udajte, pa k nam pridite, vam bomo že mi pomagali“. S kom pa in s čim? Da mu boste zaračunali 34 gld. za pogreb; samo za to, da ga spremite na pokopališče in z občinskimi zvonovi zvonite? Ker je videl, da tudi njemu primanjkuje špaga, zaključil je shod, kateri bode imel, kakor se čuje tudi sodnijske posledice. Prav tako! Sedaj se je šele videlo, kakšni volilci so se udeležili tega shoda. Kakor čmrli usuli so se iz tega klerikalnega pajna otroci, pastirji in ženske, a sklicatelji pa so med brlziganjem in upitjem: „živio Božič!“ jo hitro odkurili v varno zavetje — farovž. Klerikalnemu podrepanu, kateri je dal prostor za ta shod, zdela se je drugi dan ta komedija toli smešna, da je dejal: „Zlaj pa vidim, da to nič ni, nič ne vem, kaj je ta pripovedoval, Bog ne daj, da bi imeli mi take poslance na Dunaju“. Žene so nestrpnó pričakovale doma svojih mož, da bi izve-

umetnost in moč elementarno, a vseskozi na naravni podlagi vsopodablajočega umetnika. Hans von Wolzogen pravi jako dobro, da je Wagnerjeva moč moč čistega, nepokvarjenega otroka v podobi neznanke genialnosti, in to se mora vsprío neposredne naravnosti, ki ž njó vplivajo Wagnerjeve opere (posebno starejše, neeklektične), potrditi kljub Nietzscheju ki pravi, da je Wagner samo gledališki igralec, ki išče učinka v dramatiško-patoloških afektih in ne pozna naivnih, prvotno notranjih čutov. Te notranje čute Wagner pozna bolj kot večina modernih, sedanjih skladateljev, le da Wagnerjeva govora vsakdo ne ume. Wagner je šel resda v svojih principih dramtizovanja opere predaleč, a šel ni predaleč navzdol, ampak navzgor, tako da se nam zdi kot bi bile njegove opere pisane najmanj za polbogove in ne za navadne umrjočnike, za nadnaravna bitja, ki govore drug govor kot navadni ljudje. Ali umetnost se razvija sploh le navzgor (zato so jo imenovali od nekdanj hčerko božjo) in mar ni mogoče, da se je tu rodil človeštvu genij za sto in več let prehitro? Da je Wagner sam čutil aristokratsko svojo umetnosti, spričujejo nadnaravne snovi njegovih del; ob enem pa tudi koturn, ki ga je Wagner zopet obul, kakor

dele, kaj so „gospod“ povedali. Mož, prišedši domu odgovori ženi: „Kaj ti bom pravil, saj sam nisem nič zastopil od te neumnosti, kar je ta ljubljanski škric kvasil“. — „Tepec, butelj, kaj pa putem hodiš poslušat te neumnosti, pa doma ostani!“ oštela ga je žena. To je bil klavrn shod, a „gaspudi“ so šteli na boljšega v Gorenjem Logatcu v farovžu. — Ob 6. uri zbralo se je okoli s kruhom obložene farovške mize 16 katoličanov, mej njimi 10 volilcev in 6 nevolilcev. Pod vodstvom vrlega župana gorenjelogaškega, g. Jul. Lenassija, zbralo se je do 60 volilcev narodno napredne stranke ter odkorakalo pred farovž. Tu vprašali so, ako je vstop prost, a reklo se jim je, da le za katoliško narodno volilce. Med urnebesnim trikratnim „živio Božič“, odšli so mirno izpred farovža. Tedaj tudi tu je bila „šajfa“.

S tacimi neslanostmi pa ti ljudje nič drugoga ne dosežejo, nego da razburijo mirno ljudstvo. Radi tega pa so dolenjelogaški liberalci na tihem sklenili, zahvaliti se dostojno obema sklicateljema shodov, za njih trud. Le pomirovalnim besedam dolenjelogaškega učitelja imata se zahvaliti, da ju ni dole telo kaj bujega. Ko sta stala zunaj ob progi, priletelo je nekaj v dr. Schweitzerja, na kar jame ta upiti, da se meče kamenje. A to ni bilo kamenje, kajti prepričan se je takoj, ko priletel ravno taka „žoga“ v Netopirja. Hotela sta „žogo“ pobrati, a bil je smrdljiv ubit „klopotec“. Vlak jo je pripihal, in urnih skokov in krač pobrala sta jo v voz med burnimi klici: „Živio Božič!“ „Abzug figamož!“ „Abzug klerikalni špeh!“ Logatčani upamo, da nas nikdar več ne prideta vznemirjat, ter nam svoje neslanosti usiljevat, kajti zadnja volitev je dobro pokazala, koliko somišljenikov ima klerikalna stranka, koliko pa „liberalni špeh“.

Volitve so toraj pri kraju. Da je zmaga na klerikalni strani, ni čuda, vsaj so se ti namestniki božji posluževali vseh nezakonitih in podlih sredstev. Rovtarski župnik Možina je na dan volitve V. kurije bil voljen v komisijo, a je to odklonil, češ, da ima opravilo v cerkvi. Stal je pa pred vratmi volišča, ter vsakemu volilcu vzel list iz rok, mu prečrtal Luko Jelenca in mu zapisal dr. Šusteršiča. Ravno ta „klerikalni špeh“ napojil je 18. t. m. nekaj rovtarskih fantov s „šnopsom“, da bi napadli nekaj mož naše stranke logaški kaplan gospod Bolentin pa je bil cele noči na agitacijskem potovanju. Prišel je v neko hišo, kjer ni bilo ne gospodarja, ne gospodinje doma, vzel listek, za katerega so mu otroci povedali, kje da je, ter ga samooblastno popisal z dr. Šusteršičem. Mož prišel je volit, a vedel ni kaj je volil. Po volitvi šele je prišel se pritoževati, da on ne voli dr. Šusteršiča, a bilo je prepozno.

Sploh sta pa ta dva gospoda Logatčane tako razburila, da sedaj na kak mir niti misliti ni. Gorenje- in dolenjelogaški napredni narodnjaki zvezali se bodo v močno falango proti tej klerikalni gardi in z vsemi sredstvi skušali jo za vedno ugonobiti in iztrebiti jo iz svoje srede. Onim, kateri trobijo v njih rog, pa se bodo skoraj oči odprle, ko bodo videli, kaj jim prinese božični prazniki za božičnico.

so ga obuvali grški umetniki. Ta koturn je pa tisto, kar dandanes ne more več ali pa — še reusirati.

Nekaj, kar nam precej pojasnjuje, zakaj Wagnerjevi epigoni ne uspevajo, je že način izbiranja opernih sujetov. Wagnerjanci so dramatično svojega mojstra slabo umerli: oni izbirajo krvava dejanja, Wagner izbral je dejanja polna čutečega notranjega življenja, ki je duša glasbe. Tannhäuserjevo dejanje nam to priča.

Na Türinškem je živela ob podzemeljskem jezeru v gori gospa Venus (gdč. Noemi); kdor je zapadel moči njene ljubezni, ta je bil proklet na tem in pogubljen na onem svetu. V 13. stoletju je živel pevec Tannhäuser. Bil je najboljši izmed vseh pevskih mojstrov, in njegova pevska moč je premagala srce Lizabete (gdč. Carneri), hčere Wartburškega grofa Hermana (g. Vašiček). Ali Tannhäuserja je ovila v svoje mreže Venera in leto in dan je bil sluga njeni in svoji ljubezenski strasti; izginil je, da nihče ni vedel kedaj in je živel v gori pri Veneri. Naenkrat ga popade nepremagljivo hrepenenje po svetu in siloma se iztrže iz moči Venerine s tem, da zakliče ime Marijino. V dolini pred gradom najdejo ga drugi pevci in grof, ki so

Viljem Pfeifer

nam piše: Neresnično je poročilo v št 287 „Slovenskega Naroda“ od 14. decembra 1900, da so mi dolžniki znosili purane, race, jajca itd. in so mislili, da se jim je to kot obresti v račun vzelo; da pa te stvari, ko so dolžniki prišli k računom, niso bile nikjer zapisane, in da so morali vse obresti še enkrat plačati.

Tudi ni resnično poročilo v št. 288 „Slovenskega Naroda“ iz dne 15. decembra 1900, da je bil moj leta 1865 umrlí stric, gospod Matija Pfeifer, župnik na Raki, znan kot največji oderuh na Dolenjskem. Ni res, da je posojeval po 20, 30, 35 od sto, in da so se take obresti vknjižile, in ni res, da je prejemal po vrhu za dobroto še vino, svinjino, purane itd.

Tudi ni res, da sem jaz v Krškem okraju največ kmetij prodal.

Viljem Pfeifer.

* * *

Iz Mozirja.

Ako bi bil kdo drugi, ki ima le količkaj sramote v sebi, povzročil take škandale, kakoršni so se godili tukaj na dan volitve volilnih mož za V. kurijo, tedaj bi jo bil gotovo kar bipoma popihal čez hribe in doline, da bi o njem ne bilo več ne duha ne sluha. Naš vrlí Pankracij pa dela v tem oziru prav častno izjemo. Naravnost se mu je povedalo, da stori najbolje, ako prej ko slej pobere šila in kopita, kajti iz njegovih slavnih in neslavnih činov se delajo norca že vsi za ušesi še mokri paglavci. Pa Pankracij se za vse ne zmeni, temveč je še prav ponosen, da je vse te umazance, spufance, šilovce, škrice, kridatarje antekriste in še drugo mozirsko sodrgo, kakor so na dan volitve on in njegovi privrženci naslovljali svoje nasprotnike, tako korenito pognal v kozji rog. Umevno je pač, da radi teh in še drugih slavnih činov pripoznanje ni moglo izostati. Dobil je baje iz Maribora pohvalno pismo, vsled česar je postal tako sladko ginjen, da je neki, kar sicer ni njegova navada, pri „Bogu udani vdovici“, dal za par litrókov, ki so se izpili na slavno zmago Bogu dragih Žid'arancev in na vekovečen pogin satanu zapisanega Hribarja in vseh njegovih brezverskih pristašev. Pa vse to še temu neustrašenemu in razboritemu junaku ni dovolj. On hoče to kačjo zalego, katere je ves trg poln, popolnoma zatreti! Zato jo bode gotovo še „zamašval“ ter jo tako kar živo pahnil v sodni pekél, kjer jo bodo pekli, kuhali in mrcvarili, da bodo hudobci kar od samega razkošja vriskali in plesali. Ta strahovita, pa vseskozi pravična kazen, pa ne bode zadela samo tistih, ki so že v brezverskih mrežah, ampak tudi vse tiste omahljivce, ki so se volitvi odtegnili, kajti, le ti niso nič boljši od prvih in bi utegnili tudi vsak hip potegniti s to gadjo zalego — in zato on — kot znan trboveljski junak — ne pozna in ne da nobenega „pardona“!! Blagor pa tistim, ki poslušajo našega blaženega Pankracija božji glas; sedeli bodo kot živi izgledi čistega kršanstva in edino prave vere na zlatih tronih,

ga toliko časa pogrešali. Wolfram (g. Nolti) mu pove, da Lizabeta mre tege za njim, in Tannhäuser se napoti na grad Wartburg, kjer se vprizori pevska slavnost. Vsak pevec rešuje po svoje v pesmi nalogo, ki jo je vsem dal grof: zastavico ljubezni. Vsi, Wolfram, Walther (g. Orželski), Bite-roff (g. Polašek) časte čisto, (platonično) ljubezen. Tannhäuser pa to ljubezen brez vžitka sramoti. Na to kreg in prepír in v razburjenosti se spozabi Tannhäuser, da zalúči vsem obraz, da ne pozna ljubezni, kdor je ni okusil pri Veneri. Zlaj je usoda Tannhäuserjeva podpisana. Proklet je in koj ga hočejo umoriti. Ali Lizabeta kljub grozi prosi za nesrečnika, in grof mu dovolí pomiloščenje če si dobi v Rimu odvezo. Tannhäuser gre s romarji v Rim, ali dasi se strašno pokori ne dobi odveze in ves obupan gre nazaj v svojo domovino iskat Venero, ki je pri njej užil toliko radosti, na svetu pa samo britkost. A tu ga ustavi Wolfram s prijateljsko roko in ko imenuje Lizabeto, ki je za Tannhäuserja umrla izgine Venera, ki je že prišla po Tannhäuserja in ta se zgrudi rešen prokletstva ob Lizabetinih parah mrtev na tla vskliknivši: „prosi za me sv. Lizabeta“.

(Konec prih.)

— Res junaka, kakoršen je ta, pač nima vsa dežela in v resnici smo lahko ponosni nanj! Da se pa preslavni in junaški čini, s kojimi se je on vekovečno oslavil, tudi rešijo za vse čase pogoltne pozabljivosti, zato so se nekaj dni po volitvi pri tukajšnji c. k. ekspozituri vsaj v glavnih potezah zapisali. Zato pa svetujemo prečastiti gospodi v Mariboru, da si preskrbi prej ko slej prepise teh preimenitnih virov; iz njih bode sprevidela, kaj vse zna in zamore turška kri, in mi vsi pričakujemo in se nadejamo, da dobi potem Pankracij, ako že ne postane kak časten proš, za svoje nesmrtné zasluge vsaj z zlatimi črkami napisano in umetniško obrobjeno častno diplomó seveda v „zlatih okvirih“.

* * *
Iz Šmarja pri Jelšah,
18. decembra.

Natisnite tudi nekaj besedic o volitvi 5. skupine v okolici Šmarja. Kaplanček in organist bila sta vsa penasta. Kaplanček je lovil ljudi po cesti, kakor kak konjač in vdihoval v nje klerikalnega duha. Dobro je tudi omeniti mladega Stoklasa. Revček se je napanjal in regal kakor žaba v luži. Seveda, saj je njegov brat kaplan, stric pa dekan, tedaj mora plesati kakor farovške kuharice žvižgajo. Kaplanček se je grozno jezil ter rekel, „najžalostnejše je to, da pridejo ljudje volit, ki niti kaj jesti nimajo doma“. Vprašajmo ga pa: kaj pa je z njegovim beračenjem o Sv. treh Kraljih? Saj pride v sobice takih beračev, da si denarce sposodi in sam neslano jed vživa, samo, da njemu par krajcarjev da. Ali je to hoja za Kristusom? Ljudstvo učijo to božjo lastnost: lačne nasititi in žejne napojiti, a vendar jo sami ne izvršujejo ter ravno nasprotno delujejo. Res, lepi naméstniki božji so to.

V Ljubljani, 21. decembra.

Vlada in nova žganjarina.

„Wiener Abendpost“ je prinesla članek, v katerem obžaluje, da je dalmatinski deželni zbor odklonil vladni predlog glede žganjarine. Oficijozno glasilo konstatuje, da se je ta predlog stavil v soglasju z deželnimi šefi in deželnimi odbori, ker se je bilo nadejati, da se spravi žganjarina pred sestankom državnega zbora v veljavo, t. j. že s 1. januarjem. Ker se pa to ni zgodilo, hoče vlada svoj predlog deželnim zborom zopet odtegniti ter predložiti državnemu zboru takoj, ko se snide, zakonski načrt, s katerim se žganjarina poviša, in naklonijo deželnim fondom tiste olajšave, katere bi bili lahko dobili že prej potom deželnih zborov. Vlada hoče potemtakem poskusiti svojo srečo v državnem zboru.

Vojna v Južni Afriki.

Zadnje štiri dni se množe poročila z južnoafričanskega bojišča. Buri so začeli nastopati energično kakor ob začetku vojne. Slabe božične praznike bodo imeli v Londonu! Buri plačujejo barbarstvo Angležev dvakratno. Zmagoviti boji Delareya, nečuvna junaštva genialnega Deweta, prodiranje na dveh krajih v Kaplandijo, vse to kaže, da se Buri še dolgo ne mislijo udati v svojo usodo. Ta mala vojna med Buri in Angleži je brez primere. Delarey je razbil vojsko generala Clemensa docela, ki je izgubil okoli 1000 mož, med temi 24 častnikov. In ta poraz je tudi za sedanjo taktiko Buróv značilen. Buri so drli po hribu navzgor in naskočili ter ujeli cel bataljon. Kdaj so doslej Buri naskakali hribe? In Dewet je ušel menda že dvajsetič svojim lovilem, sedaj pa stoji „črni Kristijan“ pred Ladybrandom, vshodno Bloemfonteina, na meji republike Oranje. V Londonu vlada panika, lord Kitchener je brzojavil za pomoč v — Avstralijo: odpošljejo naj se Bušmanci, ki so ozdraveli, takoj zopet nazaj na bojišče! A to še ni dosti. Lord Kitchener zahteva še 40.000 mož novih čet. Po angleških bolnišnicah ogledujejo rekonvalescente. Kdor je vsaj napol zdrav, se mora vrniti vnovič v boj! Dewet je discipliniral Bure popolnoma. Danes se ne pulijo več za častna mesta poveljnikov. Vsi so pravi vojaki, polni discipline. A Dewet je začel tudi z ofenzivo, dasi je vseh burških bojnikov skupaj komaj 40.000! Okoli 267.000 mož je poslal angleški vojni urad v Južno Afriko, 73.000 jih je mrtvih, ranjenih, bolnih ali invalidnih, ostalih 190.000 pa ne more užgati malih, po vseh burških pokrajinah razkropljenih čet. Dá, niti tega niso mogli

zakona zaradi prestopka zoper te lesno varnost kaznovan. Če je v konkretnem slučaju opuščen ali nezadostno posipanje hodnikov z ozirom na obstoječe okolnosti zamoglo spraviti v nevarnost zdravje in telesno varnost pasantov. Hišni posestnik ali oskrbnik je odgovoren, če nima hišnika, ali če je temu dal splošnim predpisom nasprotujoča naročila, ali če si je, bodisi vedoma, bodisi vsled malomarnosti, izbral za hišnika nezanesljivega ali nesposobnega človeka.

— **Mestna kopel.** Od 1. do 8. grudnia letos se je oddalo v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 369 kopelij, in sicer za moške 333 (pršnih 229, kadnih 104), za ženske 36 (pršnih 6, kadnih 30).

— **Praktično božično darilo za dame,** ki je hkratu tudi lepo, je oni znani šivalni stroj tvrdke Singer in sodrugi, kakoršnega ima na ogled tukajšnja tvrdka na cesti sv. Petra, kjer je tudi božična razstava. Tak stroj je na okras vsakemu salonu, ker je lep, ličen, zlasti pa najboljša konstrukcija in največje ustrajnosti. Te lastnosti je priznala jury pariške svetovne razstave ter tvrdki Singer in sodrugi priznala najvišjo odliko, „Grand Prix“. To priznanje strokovnjakov se pridružuje priznanjem, katera vživa tvrdka že več desetletij. Vsaka dama ljubi tak stroj, ki je sposoben tudi izdelovati moderno umetno vezenje. Navodila daje tvrdka brezplačno, kdor hoče torej nabaviti za dame praktično in elegantno darilo za božič, naj kupi originalni Singerjev šivalni stroj!

* **Iz užaljenosti v smrt.** Lvovski listi poročajo, da se je 24 letni jednoletni prostovoljec baron Evtahij Brunicki ustrelil, ker so mu tovariši očitali, da ga je, ko je bil še gimnazijec, neki vratar klofufal.

* **Krügerjeva rakev konfiscirana.** Vsaki Bur si da že za živega napraviti rakev. Tudi Krüger jo ima ter jo je hotel vzeti seboj v Evropo. A maršal Roberts mu jo je konfisciral in ukazal, da se v tej rakvi pokoplje princ Kristijan Viktor, ki je umrl v Pretoriji, dasi je Krügerjeva žena ugovarjala.

Telefonska in brzajavna poročila.

Vipava 21. decembra. Stokratno slavo radi velikodušnosti, objavljene v „Slovenskem Narodu“ št. 289, kličejo svoji častni soobčanki

Zavedni Colčani.

Dunaj 21. decembra. Državni zbor se skliče na dan 29. januarja.

Dunaj 21. decembra. V Tirolskem deželnem zboru bo vlada pri razpravi o nujnem predlogu laških poslancev zastran avtonomije Trentina podala novo izjavo v tej zadevi, da pomiri Lahe.

Praga 21. decembra. „Narodni Listy“ se močno zaletavajo v Körberjevo ministrstvo, ker je umaknilo zakonski načrt o državni žganjarini in pravijo, da bodo bržčas ne samo Čehi, nego še drugi elementi na pragu novega državnega zbora zaklicali vladi, da ji ničesar ne dovolijo, najmanj pa, da bi parlament zboroval.

Genova 21. decembra. Pristanski delavci, katerih je nad 10.000, so začeli štrajkati. Bati se je, da se jim pridružijo tudi tramvajski uslužbenci in pri liferantih premoga službujoči delavci.

Pariz 21. decembra. Vlada je dala majorja Cuigneta zaradi publiciranja tajnih uradnih spisov aretirati.

London 21. decembra. Buri so zasedli Kolesberg. Položaj v Kaplandiji je vsled vpada Burov postal zelo kritičen. Burski oddelek, ki je prišel čez reko Oranje, šteje nad 2000 mož.

XXXVII. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

Prenos . . . 22574 K 29 vin.

Peternel H. v Radovljici dobljeno stavo	5	—	—
Litijske Slovenke v proslavo Prešernove stoletnice	21	—	—
Hrovatinova Roza v Vipavi skupilo za razglednice	8	—	—
Pevsko društvo „Ratitovec“ v Selcih	12	—	—
Foerster Anton v Ljubljani	10	—	—
Möre pri Belčju v Ljubljani	12	—	—
Deseterica osmošolcev ob Prešernovi stoletnici	23	—	—
Vesela družba v „Vodnikovem hramu“ v Ljubljani	5	—	—
Bayr Alojzij, c. kr. računski svet. v pok. v Ljubljani	20	—	—
Šuštaršičeva Anica nabrala pri Prešernovej slavnosti na Dunaji v društvu „Zvezda“	23	66	—
Rupertova Tonči nabrala v veseli družbi v Domžalah	10	—	—
Jeglič Fr. nabral v veseli družbi „pri Rabiču“ v Mojstrani	7	55	—
Baron Špaga nabral pri „Slavcu“ v Kranjski gori	4	—	—
Kraut Al. dr. odvetnik v Celovcu	10	—	—
Blaž Josipina nabrala v veseli družbi v „Narodni kavarni“	14	2	—
Trnovski postopaci	1	4	—
Vesela družba na Vrhniki o priliki Jurčevega godu	15	—	—
Krajčeva Malči nabrala v veseli družbi v Grahovem	16	20	—
Vesela družba v Mokronogu	3	80	—
Učiteljsvo narodne šole v Ptujski okolici	8	20	—
Kranjc Jos. v Šmartnem na Paki	5	—	—
Zbirka na Prešernovem večeru društva „Vrnska vila“	46	4	—
Goesti Fran dr. na Dunaji	10	—	—
Naval-Pogačnik Fran na Dunaji	20	—	—
Vidmarjeva Josipina nabrala v veseli družbi ljubljanskih kramarjev v Postojni	4	28	—
Tomišč Fran, nadinženir v Pragi	50	—	—
Novomeški c. kr. profesorji: po 1 krono: Fajdiga, Jenko, dr. Marinko in Skopal; po 2 kroni: Jeraž, Virbnik in Vester; po 5 kron: dr. Pipenbacher in Markič	20	—	—
Favetti Karol v Sezani	3	—	—
Leban Anton v Komnu	4	—	—
Godina Urška nabrala v Skednju	12	22	—
Skupaj . . .	22978	K 30	vin.

Dr. Josip Stare,
blagajnik.

Opozorjamo svoje čestite čitatelje na inserat tovarne za ure ter eksportne hiše Hanns Konrada v Mostu (Brüx) Češko, ter priporočamo nakup blaga od zgoraj imenovane tvrdke, kojega dobroto dokazujejo zlate in srebrne medalje razstav kakor tudi odlikovanje cesarskega orla. Tvrdka, katera se razveseljuje v tu- in inozemstvu dobrega glasu, razpošilja le prave od c. kr. novčevne urada puncirane zlate in srebrne ure ter jamči pismeno za zlato in srebro kakor tudi za pravi in zanesljivi tek ur. Bogato ilustrovane cenilnice razpošilja na zahtevo zastoj in poštne proste. (Cilj inovat.)

Protiv zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje
antiseptična

Melusina ustna in zobna voda
strdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil.
Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (10-11)
dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
Realjeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Dež. gledališče v Ljubljani.
Štev. 46. Dr. pr. 1065.

Nova opera.
V soboto, dne 22. decembra 1900.
Drugičrat na slovenskem odru:

Tannhäuser
in pevska tekma na Wartburškem gradu.

Opera v treh dejanjih, Besede in glasbo zložil Richard Wagner. Poslovenil A. Stritof. Kapelnik g. Hil. Benišek. Režiser g. Jos. Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7/8. uri. — Konec po 10. uri.
Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. poh. polka Leopold II. št. 27.
Prihodnja predstava bude v torek, 25. decembra.

Meteorologično poročilo.

Viši na nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
20	9. zvečer	743-9	- 4-4 sl. szahod		megla	
21	7. zjutraj	741-6	- 5-7 sl. szahod		megla	
	2. popol.	739-1	- 2-5 sl. szahod		pol. megl.	0-0 mm.

Srednja včerašnja temperatura -3-8°, normale: -2-1°.

Dunajska borza
dne 20. decembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98-55
Skupni državni dolg v srebru	98-25
Avstrijska zlata renta	117-70
Avstrijska krona renta 4%	98-70
Ogrska zlata renta 4%	116-65
Ogrska krona renta 4%	92-60
Avstro-ogrski bančne delnice	1692-—
Kreditne delnice	673-25
London vista	240-10
Nemški drž. bankove za 100 mark	117-70
90 mark	23-51
80 frankov	19-13
Italijanski bankovci	90-75
O. kr. cekini	11-37

Ljubljanska kreditna banka
Laibacher Creditbank
v Špitalskih ulicah št. 2
menjalnica v pritličju
sprejema vloge na hranilne knjižice ter iste obrestuje po 4% od dne vloge do dne dviga,
2% rentni davek od teh hranilnih vlog plača banka sama.

Ljubljanska kreditna banka
izplača tudi večje svote brez odpovedi. (1877-83)
Zunanjim vlagateljem
so na željo poštne hranilnične položnice na razpolago v svrhu poštne proste vpošiljatve zneskov.

Zahvala.

Povodom nepričakovano nagle smrti našega iskreno ljubljenega strica in svaka, gospoda

Josipa Križaj-a

mestnega komisarja in hišnega posestnika

izrekamo vsem gg. prijateljem, znancem in sorodnikom, posebno pa veleblagorodnemu gospodu županu Ivanu Hribarju, predsedniku kranjske hranilnice g. Josipu Luckmannu, ravnatelju kranj. ind. družbe g. K. Luckmannu, slavnemu mestnemu uradniku in ljub. telovadnemu društvu „Sokol“ za ravnemu izkazano zadnjo čast, kakor tudi za blago, v dolgi bolezni izkazovano mu sočutje ter za prekrasne vence, svojo najtoplejšo, iskreno zahvalo.

V Ljubljani, 21. decembra 1900.

Globoko žalujoča rodbina
Janko Križaj-eva.

2619)

NAJLEPŠE PRAZNIČNO DARILO!
V NOBENI SLOVENSKE HIŠI SE NE BI SMELE
POGREŠATI

POEZIJE
DOKTORJA
FRANCETA
PREŠERNA
UREDIL SKRIPT. L. PINTAR

ILUSTRIRANA IZDAJA, SEŠITA 6 K, V PLATNU VEZANA 6-40 K, V USNJU VEZANA 9 K. NATISNILA IN ZALOŽILA
K. FL. KLEINMAYR & F. ED. BAMBERG V LJUBLJANI
••••• DODIVAJO SE PO VSEH KNJIGOTRŽNICAH •••••

Iščem (2606-2)
solicitatorja

za odvetniško pisarno. Ponudbe takoj
drju. H. Tuma v Gorico.

Štev. firm. 399/00.

Objava.

C. kr. dež. kot trg. sodišče v Ljubljani naznanja, da je c. kr. deželni predsednik za Kranjsko na podlagi §. 11 uvodilnega zakona k trg. zakoniku in §. 16 ministrske odredbe z maja 1873 drž. zak. l. št. 71 uradna lista „Wiener Zeitung“ in „Laibacher Zeitung“ in slovenski dnevnik „Slovenski Narod“ določil za prijavljanje razglasov vpisov v tusedni trg. register, ki se bodo vršile v l. 1901. in uradni list „Laibacher Zeitung“ za objavljanje v l. 1901. vršičih se vpisov v register za pridobitne in gospodarske zadruge.

C. kr. dež. kot trg. sodišče v Ljubljani
odd. III., dne 13. decembra 1900.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd; čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curib, Genovo, Pariz; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevic, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kocevja. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Anseea, Ljubna, Celovca, Beljaka Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga iz Novega mesta in Kocevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Dunajsko melanžo

žgano kavo, mešanih najfinejših vrst (2023) priporočila a. n. 2- kilo (69)

Edmund Kavčič

Prešernove ulice, nasproti glavni pošti.

Za Sveti večer

v hotelu „Pri Virantu“

na razpolago gostilniški prostori, pripravljeni za priredbo tombole ali kaj drugega po kakem društvu. (2583-3)

Izvrstna (2605-1)

domača vina

črna po 25-30 K hektoliter
bela „ 36-40 K „
kakor tudi tropinovec po 120 K
hektoliter se dobé pri

Samuelu Andreju Veliko
Divinj (Dignano), Istra.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANN S KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatin

Most (Brüx) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3-75

Prava srebrna remontoarka 5-80

Prava srebrna verižica 1-20

Nikelnasti budilec 1-95

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznalnih pisem. (2611-1)

Ilustrovani katalog zastoj in poštne proste.

Založena 1847. Založena 1847.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
v Ljubljani

Zaloga in pisarna. Tovarna s stroji:
Turjaški trg št. 7 Trnovski pristan št. 8-10
priporočila po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Zahvala.

Za velikodušno dobroto, katero izkazuje naši občini blagorodni gospod dr. Ivan Tavčar s tem, da nam preskrbuje dva občinska ubožca (sirote), izreka tem potom podpisano županstvo najtoplejšo zahvalo.

Županstvo Trata
dne 19. decembra 1900.

M. Brence.
župan.

Angleži zabraniti, da bi Buri ne vdri v Kaplandijo, kjer morejo insurgirati Holandce. Ako se Burum posreči zasesti tri točke, De Aaar, Middelburg in Stromberg, porušiti železniško progo in potrgati brzovjavne zveze, more to postati za angleške čete v Transvaalu in Oranju usodno. Angleži so trdili, da je vojna že končana, a sedaj morajo nabirati novo vojsko. Morda se jim bo godilo kakor Američanom na Filipinih. Vsi milijoni ne pomagajo nič! V angleški armadi vlada brezupnost, katera nediscipliniranost še množi. Vojaki so pomorili že več častnikov in postopajo po svoji volji kakor prave beštije. Anglija ima pač huđe skrbi!

Dopisi.

Iz Gradca, 20. decembra. (Končni odgovor dopisniku „Slovenca“ iz Gradca) „Znani četvorici“ brunih pri stašev klerikalne „Danice“, kateri napivajo „vzoriti“ možje in nenavadni dijaški „krokarji“, so pošli „stvarni dokazi“ in nadomestuje jih navadno zabavljanje, ki kaže, da ni bilo poročilo v „Narodu“ nič drugega nego — neprijetna resnica. Resnica je, da se sedanje društvo graške slovenske inteligence, „Naprej“, pri katerem so klerikalni študenti, ki niso mogli prebavljati „zraka“ v dijaškem društvu „Triglavu“ peto kolo, ne samo ni žalilo, kakor so oni lagali v pobožnem „Slovencu“, ampak še posebno simpatično pozdravilo od kompetentne strani. Resnica je, da je eden dijak, ki je bil gospodom takoj na razpolago in je prevzel za svoj vmeslek sam vso odgovornost, zaklical, da društvo pred par leti, ko so ga ustanovili „Triglavovi“ janičari in neprostovoljni uskokki kot klerikalno trdnjavo proti „Triglavu“, ni bilo potrebno. Da res kot tako ni bilo potrebno, dokazuje njegova zgodovina. Delavcem, ki niso tako zabiti kakor nekateri slovenski naprejevci nazaj, ni ugajalo društvo, v katerem so smeli čitati samo „izbrane“ časopise, in kjer niti zrcala niso smeli imeti na steni, ker je to proti krščanskim principom. Djakov kalinov tudi ni bil dovolj niti za odbor in tako je prišlo društvu na nič. Nazadnje se ga je usmilila slovenska graška inteligence, — bodi ji za to vsa čast! — vstopila je polnoštevilno in preosnovala društvo v naprednem smislu, tako da je še le sedaj „Naprej“, dočim je bilo preje „Nazaj“. In odkar se je to zgodilo, je društvo prijateljsko tudi s „Triglavom“. A sedaj pride poštenjakovič „Slovenčev“ in trdi tendenciozno, da se je demonstriralo zoper društvo „Naprej“, ko je samo eden posameznik par klerikalnim dijakom, ki se v društvu še vedno „čutijo“, povedal resnico iz davnih dni in zato prevzel sam vso odgovornost! O takem „orožju“ nobene črke, nikaar pa celo „brošuro“! Gospod vmesklicatelj je piscu teh vrst sam osebno rekel, da ni izustil niti besede zoper sedanje društvo graške inteligence, zoper „Naprej“, da zato ni imel in nima nobenega vzroka! Če „Slovenčev“ dopisnik kaj drugega trdi, govori vedé ali nevedé — neresnico. Društvu „Naprej“ se ni nič narekovalo, resnica pa je, da so klerikalni dijaki njegovo ime na ultramontanskem shodu v Ljubljani zlorabljali, in temu niti sami ne oprekajo. To smo omenili samo v njih karakteristiko. To je res „poniževalno“! A mi ne kličemo „Nepreju“: „stori svojo dolžnost“, kakor oni „Triglavu“, ki se za njihove apele toliko zmeni kakor za predlanski sneg, ker jih predobro pozna — „Istemn izmed nas“, ki v akademični družbi pred mnogimi gosti demonstrira s tem, da si ostentativno posadi svoj „pinč“ na — glavo in na žaljivo ožiganje takega obnašanja reagira s tem, da čim preje izgine pri vratih, temu pa v odgovor — nič! In če bi tudi v „Slovencu“ trdil, da dopisnik „Slov. Narodu“ v Gradcu srebrne žlice krade —!

„To in nič več!“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. decembra.

— Osebne vesti. Profesorja dr. Karol Glaser v Trstu in Jakob Čebular v Gorici sta pomaknjena v VII. čin. razred.

— Deželni zbor kranjski je imel danes drugo in za letos tudi zadnjo svojo sejo. V imeni vlade je deželni predsednik baron Hein umaknil zakonski načrt o

uvedbi doklade k državni žganjaršadini, na kar je bil proračunski provizorij brez debate odobren. Sledila je potem tajna seja, v kateri se je obravnavalo o neki personalni zadevi.

— Duhovniške laži. Lep načrt so si napravili politikujoči naši popiči. Rekli so si: „Pri volitvah bomo delali, kakor dela samo nepošten, do kosti popolnoma ničvreden človek, svoje lumparije, če se javno pribijejo, pa bomo kratko malo utajili po § 19. tisk. zakona in pa po morali katoliškega svetnika Liguorija, ki je učil laž in krivo prisego.“ Lep načrt, popolnoma vreden politikujočih naših duhovnikov. Po tem načrtu tudi delajo. Pri volitvah so sleparili na vse načine, uganjali vsakovrstne lumparije, potem pa pisarili: „ni res, ni res“! S tem je dobila tudi Vencajzova odvetniška pisarna lep vir dohodkov. Duhovniki so namreč povprek silno nevedni ljudje, in ker ne znajo sami popravkov sestavljati, se zatekajo v Vencajzovo odvetniško pisarno. Značilno je tudi, da se v to pisarno zatekajo stari klienti dra. Šusteršiča. Ne vemo, ali vsled tega, ker jim je Šusteršič vsako stvar premastno zaračunal, ali pa so bili kako vjeti za Vencajzovo pisarno. S tem seveda še nečemo reči, da jih Vencajzova pisarna pozivlja. No, morda nanese prilika, da se tudi ta skrivnost razkrije. Nas „popravki“, s katerimi nas učenci sv. Liguorija bombardirajo, prav nič ne ženirajo. Kar smo kdaj trdili, to smo vse pripravljani dokazati pred sodiščem. Naj nas ti duhovniki le tožijo, pa jim bomo s pričami pred sodnijo posvetili, da bodo pomnili. Toda tožiti se ne upajo, ker vedo, da, kličoč „ni res“, „ni res“, lažejo tako nesramno, kakor zamore lagati samo kak učenec svetega Liguorija. Po teh opomnih bodo tudi zadnji naših čitateljev znal v Vencajzovi pisarni skovane popravke ceniti po njih vrednosti, tudi „popravek“, ki smo ga dobili iz Podkrajja in ki se glasi: Sklicujoč se na § 19. tisk. zak. zahtevam z ozirom na članek „Državnozborna volitve — krvav klerikalen shod — iz Podkrajja 24. novembra“ v št. 272. Vašega lista, da v postavnem času s istimi črkami in na istem mestu objavite nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da je vsak udeleženec smel po volji svoje cigare kaditi; 2. ni res, da sem jaz pridno agitiral za dra. Netopirja; 3. ni res, da sem vmes prepeval prav veselo in glasno pesem, ki se le po slaboglasnih beznicah poje; 4. ni res, da sem navdušeno pil in bil — pijan; 5. ni res, da sem v dopisu omenjenega moža nasprotne stranke od obilo povžitega vina sladko ginjen z zapletajočim jezikom najprvo z zakramenti za umirajoče previdel, potem pa ranjenca mučil z vprašanji, da li je bil res radi volitev tepen; 6. tudi tudi ni res, da sem jaz na to tožil, da me bodo po časnikih trgali, in ni res, da mi jih je navzoči g. župan Trkman nekaj prav sladkih povedal. Anton Mezeg, župnik v Podkrajju. — Umevno je samo ob sebi, da Anton Mezeg laže. Naj nas toži! Dokler ne bo tožil in pred sodiščem dokazal, da ima on prav, dotlej mu ostane madež, da je v gorenjem popravku vedoma lagal.

— Zaslugi priznanje. Iz Kandije pri Novem mestu pišejo: Dragi Štamburac! Volitve so končane, in na celi črti zmagali smo mi, krščanski možje. Čast in slava nam, saj smo jo pa tudi zaslužili, kajti delali smo noč in dan z obrekovanjem, opravljanjem, lažjo, priznico, spovednico itd., sploh z vsemi nepoštenimi sredstvi, samo da smo zmagali. Zmaga je naša, in mi si bodemo pa že drug drugemu pri spovedi odpustili vsa ta svoja ostudna početja Tebi, draga duša, dam že sedaj netopirski blagoslov in odvezo, ako si tudi kaj pregrešil. Sedaj si vendar enkrat popolnoma preverjen, da zmagamo vedno, in naj si izberemo še tako slabega kandidata, saj kmet nam mora verjeti, če ne z lepa pa z grda. Ako prazne „farske hlače“ proglasimo za kandidata, ali pa krilo kake brhke kuharice, bodi preverjen, da tudi zmagamo. Če pekelj ni dovolj, mora pa ženska pomagati. Star pregovor pravi: „Kar hudič ne zmaga, pa baba pomaga“; da je resnica, to smo se letos pri volitvah prepričali do dobrega. Pepe, le vesel bodi, ni več daleč dan plačila! Pri prvih deželnozbornih volitvah bodeš izvoljen poslancem. Seveda besednjak si moraš omisliti za tujke, katere Te spravljajo v zadrego. Kmaloo boš zrel za našega poslanca, saj posebnih sposobnosti itak ne zahtevamo, kvečjemu, da dano besedo prelomi ali pa

častno besedo požre. To bodeš pa Ti tudi pogruntal. Le korajžen bodi in drži se nas. Slišal sem, da hočeš odložiti županstvo in načelnitvo cestnega odbora, pa tega vendar ne bodeš storil, to si gotovo v naglici rekel, v resnici pa drugače misliš. Kakor si mi sporočil, da Te nekaj hočejo „guncati“ Ti preklicani liberalci. Imaš pa popolnoma prav, kakor praviš, da to dolgo ne bode trpelo, ker se nobena „župa“ prevroča ne da jesti. Talent imaš, „nafarbaj“ jih, malo se jim poklini, in šlo bo zopet mirno dalje kakor nekaj za Tvoj raj.

— Slovensko gledališče. Sinočnja predstava „Tannhäuserjeva“ je nad vse pričakovanje uspela. Obširnejša poročila priobčimo v podlistku. Toliko naj omenimo že tukaj, da so bile točke Wartburških pevcev nad vse briljantne in umetnine prve vrste in da smo sinoči spoznali nekaj Wagnerjevih pevcev. Tudi inscenacija tega težko uprizoritvega dela je bila jako srečna in lako rečemo lepa. Za uprizoritev si je pridobil posebnih zaslug g. intendant Hubad, ki se je v vsakem oziru dejansko zanimal za to, da je predstava uspela tako sijajno, bodisi v pevskem kakor tudi v sceničnem oziru. Orkester in zbor sta se po največ prav dobro držala in velik moralni uspeh je uprizoritvi tega težkega dela, za katerega naj se intendanci zahvalimo, zasiguran. Gledališče je bilo seveda razprodano, kar nam znači veliko moralno moč slovenskega gledališča.

— Slovensko gledališče. Jutri v soboto 22. t. m. poje in uprizori se drugičkrat prekrasna Wagnerjeva velika opera Tannhäuser, katera je pri sinočni premijeri nad vse pričakovanje krasno in impozantno uspela. Veličastna, duhovita moderna glasba obudila je pri občinstvu resnično občudovanje velikosti in lepote tega mojstrskega dela. — Opera Tannhäuser se nadalje ponovi še le po novem letu. — O božičnih praznikih uprizorita se dve predstavi, božična igra Palček in narodna igra Rokovnjači. Igralni dnevi v tekočem mesecu so 25., 26. in 30. dan t. m.

— Promocija. Včeraj je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava g. Mitutin Zornik.

— „Narodna čitalnica“ v Ljubljani ima v nedeljo dne 23. decembra 1900. ob 11. uri dopoldne v mali dvorani „Narodnega doma“ svoj občni zbor.

— Prešernova proslava v „Društvu hrvatskih književnikov“. V nedeljo, ob pol 12 uri dopoldne priredi hrvatsko pisateljsko društvo s sodelovanjem našega rojaka, g. Ign. Borštnika v avli zagrebškega vseučilišča svečano proslavo stoletnice rojstva dr. Frana Prešerna. Proslava se začne s hrvatsko himno „Liepa naša domovina“, katero zapoje moški zbor „Kola“. Svečanostni govor v slavo Prešerna bo imel društveni predsednik, gosp. Ivan vitez Trnski. Nato bo društveni podpredsednik, gosp. dr. Stjepan pl. Miletić govoril o življenju Prešerna. Dramatski umetnik, g. Ign. Borštnik bo recitiral odlomek iz Prešernovega „Krst“. Proslavo završi pevski zbor „Kola“ s pesmijo „Luna sije“. Na to proslavo so povabljeni poleg vseučilišča vsa hrvatska književna društva, Jugoslovanska akademija, „Hrvatska Matica“, Društvo sv. Jeronima in Hrv. ped. književni sbor. Proslave se udeleže tudi zastopniki slovenskega umetniškega društva ter baje tudi nekateri člani „Slovenske Matice“, „Slovenskega pisateljskega društva“ in razna uredništva slovenskih listov. Želeti bi bilo, da se pridruži kaj več tudi drugega narodnega občinstva s Kranjskega in Štajerskega!

— Slovenska umetnost v Zagrebu.

Bratskemu prijateljstvu hrvatskega in slovenskega umetniškega društva se je zahvaliti, da se otvori jutri, v soboto opoldne v zagrebškem umetniškem paviljonu druga slovenska umetniška razstava. To je nov, velik korak na poti napredovanja naše umetnosti! Do nedavna je bila večina naših obrazovanih umetnikov, slikarjev in kiparjev še celo v domovini neznanca, in šele I. slovenska umetniška razstava jih je predstavila javnosti. Na razstavi v Zagrebu pa stopijo naši umetniki prvič pred širšo jugoslovansko javnost ter pokažejo, kako visoko so se mogli pouspeti spričo mizernih domačih razmer, ki so razvoju umetnosti kaj malo ugodne. Nikakor ni naša umetnost še na višku mednarodnega umetništva, ali to se mora priznati, da je začetek že storjen! Otvoritev naše razstave se vrši v so-

boto opoldne. Zvečer je Slovincem na čast svečanostna gledališka predstava in na to v restavrantu „pri treh gavranih“ komers. Želeti je, da se tega slavlja slovenske umetnosti udeleži čim največ slovenskih rodoljubov in rodoljubkinj.

— Knjige društva sv. Jeronima za l. 1900 so došle v Ljubljano in jih razposilja tukajšnje poverjenstvo članom posredovanjem knjigovezca gosp. Iv. Bonača. Vsak društvenik dobi letos po štiri knjige, namreč: 1. Koledar „Danico“ z društvenim letopisom in raznim poučnim in leposlovnim berilom, pojasnjenim z mnogimi ilustracijami; dve deli našega neumornega slovstvenikarja Janka Barleta; 2. Slike i uspomena sa sela, kjer je nanizanih osemnajst krasnih prizorov in povesti iz življenja na kmetih, in 3. „Josip Juraj Strossmayer“, življenje velikega jugoslovanskega mecena, opremljen s slikami; 4. knjiga je dr. Jos. Parmana „Život sv. Josipa“. Pri društvu sv. Jeronima znaša letnina jedno krono, dosmrtnina deset kron. Kdor si hoče za majhne novce nabaviti mnogo izvrstnega, v lepi hrvaščini pisanega berila, naj pristopi omenjenemu društvu. Poverjenik za Ljubljano je trnovski župnik g. Ivan Vrhovnik.

— Narodna čitalnica v Ptujih obhaja običajni Silvestrov večer dne 31. dec. t. l. ob 8. uri zvečer z igro petjem itd. Dne 6. prosinca 1901 ob 2. ozir. 3. uri popoldne je občni zbor čitalničarjev, položi dosedanji odbor račun, je volitev novega odbora in se vrši oddaja članikov.

— Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je imelo nedavno svoj 13. občni zbor v dvorani „Slovenske Besede“. Po pozdravu predsednika gosp. Pukla, poročala sta gg. tajnik dr. Vidic in blagajnik dr. Seshun o delovanju društva l. 1899/1900. Društvo je v vsakem oziru napredovalo. Natančnejša statistika izide v kratkem. Pregledovalca gg. dr. Vl. Globočnik pl. Sorodolski, c. kr. dvorni svetnik in amanuensis dvorne knjižnice dr. J. Mantuani, sta pregledala knjige in blagajnico in našla vse v redu. Blagajniku gosp. dr. Kl. Seshunu je občni zbor izrekel posebno zahvalo za trudopolno delovanje. Odboru se je dal absolutorij. Toplo zahvalo izrekel je zbor slovenski žurnalistiki, sl. dež. zboru kranjskemu, sl. posojilnicam, osobito posojilnemu in hranilnemu društvu v Ptujih za izdatne podpore. Mej onimi, ki so za društvo pobirali, so imenovati: Gg. drž. poslanec V. Pfaifer, France Dolenc v Mariboru, dr. E. Volčič v Rudolfovem, dr. Fr. Rosina v Ljutomeru, gospica Mici Duller, učiteljica v Št. Vidu pri Ptujih. G. L. Schwentner je iz zapuščine umrlega slovenskega pisatelja g. D. Ketteja društvu poslal znatno svoto. Veče darove so poslali: G. Anton pl. Sučić, c. in kr. polkovnik v p. v Celji, gospa Ana Šabec roj. Abram v Trstu, gospa Pavlina Pajk v Ljubljani, g. dr. Henrik Tuma, dež. posl. in odbornik, je društvu pristopil kot ustanovnik. — Pri volitvah je na predlog g. dr. Seshuna dosedanji predsednik g. Jakob Pukl bil enoglasno zopet izvoljen. V odbor bili so izvoljeni: I. podpredsed. dvorni svetnik g. dr. Fr. Ploj, II. podpredsed. dr. F. Simončič, I. blag. g. dr. Seshun, II. blag. g. dr. S. Babnik, I. tajnik g. dr. Vidic Fr., II. tajnik g. Ivan Luzar, in gg. dvorni svetnik dr. Vl. Globočnik pl. Sorodolski, monsign. Fr. Jančar, Ž. Šežun. Pregledovalci gg. Iv. Trnovec, višje sodnije svetnik, dr. Janko Kočvar, odv. kand., dr. J. Mantuani, amanuensis. Pregledovalcev namestniki gg. J. Bratkovič, Al. Karba, Jos. Premern; odb. namestniki, gg. dr. M. Murko, dr. J. Povšič, dr. Anton Primožič. — Društvena pisarna je: Dunaj, I. Singestr. 7.

— Požar. Dne 19. t. m. je gorelo v Brezovščici na škednju France Pevec. Vnela so se tudi druga gospodarska poslopja, da je za okoli 3500 kron škoda.

— Samomor. 67letni Ivan Kovač v Potoški vasi si je v blaznosti prerezal z britvijo vrat.

— Spisanje hodnikov. Danes s jutraj je na hodniku na sv. Petra cesti neka ženska tako izpodrsnila in padla tako nesrečno, da si je roko spahnila ali celo zlomila. Prepeljali so jo v deželno bolnico. Hodnik ni bil posipan, kakor je predpisano, in se je nezdoga vsled tega pripetila. Kdor v zimskem času, kedar se napravi ledica, hodnikov ne posiplje s peskom, pepelom ali s kako drugo stvarjo, je lahko pri ces. kr. okrajnem sodišču po § 431, kaz.

Za božična in novoletna darila pripravno!
Redka prilika!
300 komadov za gl. 1-65

1 elegantna ura s triletnim jamstvom in lepo verižico, 1 čudovito lep nastavek za smodke z jantarjem, 1 krasna kratka igla s similibrilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavratniških in naprsnih gumbov, 1 krasen žepni tintnik, obstoječ iz 3 komadov, 1 krasen zavratni koljé iz orijentalških bisserov, 1 jako elegantna pariška broša za dame, najnovejše fačone, 1 krasno toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom, 20 predmetov za pisalno potrebo in še nad 250 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni. (2620)

Vsako sleparstvo je popolnoma izključeno, ker se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj. Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož s dvema reziloma kot darilo. Razpošilja po c. kr. poštne povzetju ali ako se pošlje denar naprej založna trgovina:

Ernst Buchbinder, Krakovo.
Poštno predalo št. K/L.
Prosim številko poštnega predala vselej dostaviti.

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali, à 40 kr. in 60 kr. se dobiva samo (1393-24) v deželni lekarni pri Mariji pomagaj M. Leustek-a v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.

Schweinfurt 11. februarja 1899.
L. Kres, mlekarija.

Skladni koledar

K 1— po pošti K 1-10

Stenski koledar

40 vin. po pošti 50 vin.

Stenski bilježni koledar

40 vin. po pošti 50 vin.

Vsi trije koledarji imajo jako okusno obliko in so povsem jako praktično urejeni, zategadelj jih vsaki slovenski rodbini najtoplejšje priporočam.

(2557-3) **Jos. Petrič**
tovarna papirnih izdelkov v Ljubljani.

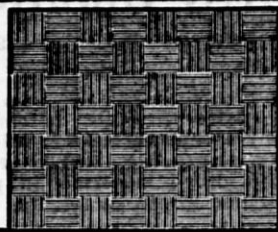

745-37

Trgovski sotrudnik

28 let star, vešč slovenščine in nemščine, zmožen vsake trgovske stroke, kakor tudi knjigovodstva želi dobiti primerno službo. Naslov pove iz prijaznosti upravištvo „Slov. Naroda“.

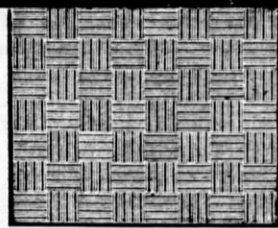
(2609-1)

Gospodinje! Kupujte Doering-ovo milo v kartonih

ki obsegajo tri komade Doering-ovega mila s sovo in so krasen dodatek k božičnim darilom.

Ceno! Elegantno in koristno!
Generalna zaloga: A. Motsch & Co., Dunaj. V Ljubljani prodajajo: Avg. Auer, Anton Krisper in Vaso Petričič.

(2500-4)

Suha bukova drva

kupuje v vsaki množini trgovina na Dunajski cesti št. 45 v Ljubljani. (2537-3)

Išče se

dober agent

ki je pri gostilničarjih na Kranjskem dobro znan, proti dobri proviziji.

Ponudbe upravištvo „Slov. Naroda“ pod šifro „100“.

(2616-1)

V najem se dá ali tudi prodaja

hiša

z gospodarskim poslopijem.

V hiši se nahaja že stara gostilna in trgovina s špecerijskim blagom. Pogoji so tako ugodni kakor se redkokedaj nudijo podjetnim osebam ker stoji hiša tik glavne ceste, v bližini sodnije in farne cerkve, kjer je vedno mnogo prometa.

Istotam se prodaja ali tudi v najem dá

novozgrajena hiša

katera bi bila pripravna za rokodelca, posebno čevljarja, ker na daleč okoli ni nobenega spretnega delavca.

Kje? pove iz prijaznosti upravištvo „Slov. Naroda“.

(2610-1)

Zasebni plesni pouk.

Čast mi je p. n. občinstvu uljudno naznanjati, da sem prevzel za svoj zasebni plesni pouk veliko dvorano hotela „pri Maliču“ v najem, in da poučujem gospode in dame vsak torek in petek od 1/2 8. ure zvečer. Prijavi se vsak dan od 11. do 12. ure dopoldne ter od 3. do 1/2 5. ure popoldne v hotelu „pri Slonu“.

Istotako poučujem tudi v zasebnih društvih in na stanovanjih razne domače, stare in moderne plesne, kakor **Dancing, Season, Bohemienne, Skating, Minuetto, Beseda in druge** (zadnje novosti je komponiral spodaj podpisani učitelj), **Universelle in Secession**, in specialne plesne za otroke.

Z velespoštovanjem

Giulio Morterra.

Izjava.

Ker se je primeril te dni opetovani slučaj, da so moji cenjeni naročniki, v mnenju, da je moj prejšnji potnik, gospod **Zidar**, še pri meni, naročevali pri njegovem prihodu s konkurenco blago od njega, mi je dolžnost javiti, da on že dva meseca ni več v moji službi.

Velespoštovaje

Fr. Seunig, žitna komisija.

(2614)

Prešernove stoletnice

je izšla decemberska številka

„Ljubljanskega Zvona“

posvečena povsem

pesniku Prešernu

bogato ilustrovan.

Fosamezni izvodi te številke K 240. Fo pošti 12 vinarjev več.

Naročila vsprejema

Lavoslav Schwentner, knjigotržec v Ljubljani.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld. „Ljubljanski Zvon“, letniki II, III, V, VI, broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII, broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.

Dr. Nevesekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Aškerc: **Izlet v Carigrad**, broš. à 20 kr.

Po znižani ceni priporočam: **Fran Kocbek, Pregovorji, prilike in rekl.** Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Turgenjev: Otol in sinovi, Roman, broširan à 50 kr.

— **Štiri novele**, broš. à 20 kr.

Beneš-Třebizsky: Blodne duše, Roman, broširan à 70 kr.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.

Stat nominis umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr.

Tolstoj: Dva romana, broširana à 70 kr.

Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširana à 15 kr.

Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.

— **Razne pripovedke**, broširane à 40 kr.

— **Dve povesti**, broš. à 25 kr.

Theuriet: Undina, Povest, broš. à 20 kr.

Souvestre: Vilenski brodnik, Povest, broš. à 15 kr.

Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.

— **Gregorčičevim kritikom**, broš. à 30 kr.

Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr. 86

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg št. 1.

Najboljša in najcenejša božična in novoletna darila

dobivajo se pri tvrdki

Konrad Schumi

„pri novi tovarni“

v Ljubljani, Prešernove (Slonove) ulice št. 1.

Flanelaste bluze (jopice) gl. 1-25.

Cloth-ove bluze (jopice) gl. 2-90.

batist-ovi predpasniki 25 kr.

Spodnja krila iz cloth-a v vseh barvah gl. 2-50.

batistove žepne rutice za dame.

Secession, 12 kosov gl. 2-.

Blago za obleke dam in gospodov iz tu- in inozemskih tovarn, preproge, kavine in posteljne oprave, kakor tudi vse vrste manufakturnega blaga po čudovito nizkih cenah.

Prezema se izdelava popolnih opravi za neveste.

Ustanovljeno l. 1870.

Izdelovalnica perila za gospode, dame in otroke

samoiz. blaga tvrdk B. Schroll, Graumann in Stgl. Nihke malovredno tovarniško, marveč najskrbnejše domače delo. Za brezhibni kroj in najpoštenjšo postrežbo jamči tvrdka

C. J. HAMANN, Ljubljana

Mestni trg št. 8. (2586-2)

Dobavitelj perila več c. in kr. častniških oskrbovališč.

Istotam se dobi izvorno dr. Gustav Jäger-ja volnene perile vsake vrste, kopeljske perile, potem klebuke iz lodna in kož tvrdk Pless, Hiekl in Fiehler, najboljše moške in ženske nogovice, kravate, modree, žepne robce, razno drugo modno in tkano blago za gospode, dame in otroke itd. itd.

Lastno izdelovanje predpasnikov, bluz, spodnjih kril, jutranjih jopic, spalnih sukenj itd.

Cene so v primeri z dobroto blaga brez konkurence.

Ako bi imel kupec vzrok, biti nezadovoljen z blagom pri meni kupljenim, se to blago rade volje zamenja ali pa denar povrne.

Izdelava popolnih opravi za neveste.

Najudaneje podpisani si usoja s tem ponuditi od čisto sveže došle pošiljave

garantirano pristen cognac

od

F. Courvoisier & Curlier v Cognac-u

v najboljših znamkah, posebno za rekonvalescente, kakor ne manj svojo priznano najbolje asortirano

zaloga špacerijskega blaga

po najnižjih cenah priporočati, in prositi za častita naročila, katera bodo vedno skušal najbolje izvršiti.

Z velespoštovanjem

Karol Planinšek.

S. 6/00/2. (2602-1)

Konkurzni edikt.

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu je dovolilo otvoritev trgovskega konkurza čez premoženje **Janeza (Ivana) Jagodica**, kateri pod zadržno firmo „**Strel in Jagodica**“, vpisano v trg registru, izvršuje trgovino z mešanim blagom v Mokronogu.

C. kr. dež. sodni svetnik **Josip Starič v Mokronogu** je imenovan konkurznim komisarjem, gospod **Makso Koscer**, c. kr. notar v Mokronogu, pa začasnim upraviteljem mase.

Upniki se pozivljajo, da pri roku, ki je določen na **5. Januvarja 1901** predpoludne, ob 9. uri pri c. kr. okrajnem sodišču v Mokronogu, stavijo svoje predloge glede potrjenja za zdaj nastavljenega ali o imenovanju drugega masnega upravitelja in namestnika ter volijo odsek upnikov, ko so se izkazali za svoje terjatve. Ob enem se pozivljajo vsi oni, ki hote staviti do skupne konkurzne mase kako zahtevo kot konkurzni upniki, da naznanijo svoje terjatve, tudi če bi o njih bila začeta kaka pravna obravnava, do dne **1. februvarja 1901**

pri tem sodišču, ali pa pri c. kr. okrajnem sodišču v Mokronogu, po predpisih konkurznega reda, ter se zgledajo istotam pri dan **14. februvarja 1901** dopoldne ob 9 uri določenem likvidacijskem dnevu za likvidacijo in določitev povrstnega reda.

Upniki, kateri zamudijo rok zglasitve, imajo nositi vse stroške, kateri nastanejo z novim sklicevanjem upništva ter pregledom poznejše zglasitve, kakor tudi posameznim upnikom ali pa masi nastale stroške, ter so izključeni od na podlagi pravičnega razdelilnega načrta že izvršenih razdelb.

Pri likvidacijskem dnevu prisotni zglaseni upniki imajo pravico, po prosti volitvi na mesto masnega upravitelja, njegovega namestnika ter članov odbora upnikov, ki so do tedaj poslovali, postaviti druge osebe svojega zaupanja. Likvidacijski dan se določi ob enem kot pogodilni dan.

Daljšje objave tekom konkurzne obravnave se bodo zglasale v uradnem listu „*Lai-bacher Zeitung*“.

Upniki, ki ne stanujejo v Mokronogu ali pa v njega bližini, morajo pri zglasitvi imenovati istotam stanujočega pooblaščenca za prejem vročitve, v nasprotnem slučaju se imenuje na ukaz konkurzn. komisarja zanje na njih škodo in stroške vročilen pooblaščenec.

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu
odd. III, dne 27. decembra 1900.

Najceneje se kupuje po stalnih tovarniških cenah pri

Rudolfu Weber-ju, urarju

c. kr. zapriseženem strokovnjaku in cenilcu
na Starem trgu št. 16. v Ljubljani na Starem trgu št. 16.

Velika zaloga vseh vrst (2531-5)

ur, zlatnine in srebrnine, optičnega blaga in fonografov.

Za vse ure se jamči pisмено eno leto.

Vse po stalnih tovarniških cenah!

Srebrna remontoarka za gospode K 11-20, srebrna remontoarka za dame K 11-20, zlata damska remontoarka, močni pokrovi, K 33-, budilka K 3-20, ura na nihalo s 100 cm. dolgo omaro, 8 dni idoča, K 17-.

Zahteva naj se cenik zastoj in poštne prost.

Vse po stalnih tovarniških cenah!

Za 70 kron!!!

(zdaj, prej 70 gl.) se dobivajo

svilno-plišasti jopiči

s pristnimi astrahanovimi ovratniki in reverzom, dalje konfekcija za gospode, dame in otroke od najpreprosteje do najfineje izvršbe.

Zdaj pred Božičem po čudovito nižani ceni.

Samo

v angleškem skladišču oblek v Ljubljani
na voglu Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Tam se dobivajo tudi najmoderneje športne suknje za gospode po 20 gl.

(2598-2) Z velespoštovanjem **Oroslav Bernatović.**

Izvrstna pijača za praznike

je

budjeviško pivo •••••

belo in črno

v zabojih po 25 steklenic — po jako nizki ceni.

Dobiva se v zalogi: (2613-1)

Ant. Ditrich, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 2.

St. 394/Pr. (2615-1)

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je stalno popolniti službo

II. mestnega komisarja

s prejemki IV. činovnega razreda, to je z letno plačo 2200 K, z dejalnostno doklado 400 K in s pravico do dveh v pokojnino vstevnih 5letnic po 200 K.

Za podelitev te službe so v obč. merodajna določila § 5 službene pragmatike, ki slove: Posebne zahteve za namestitev v konceptni stroki so:

1. dovršene pravno- in državnoznanse študije in z dobrim uspehom prebiti trije teoretični državni izpiti;
2. z dobrim uspehom napravljeni praktični izpit za politično poslovanje.

Izjemoma se smejo pa tudi prosilci z dovršenimi juridičnimi študijami in dvema državnima izpitoma vsprejeti pod tem pogojem za konceptne praktikante, če se v teku enega leta izkažejo, da so z dobrim uspehom prebili tretji državni izpit.

Taki prosilci se zaprisežejo šele potem, ko zadoste temu pogoju; ob svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost (§ 30).

V teku dveh let po dnevu zaprisege mora za konceptno službovanje vsprejet uradnik z vspehom napraviti praktični politični izpit, sicer se za, če mu občinski svet ne dovoli daljšega roka, lahko odpusti iz mestne službe.

Pred uspešnim praktičnim političnim izpitom napredovanje v konceptni službi nikakor ni dopustno.

Izjeme od zgoraj omenjenih določb so dopuščene glede takih služb, katere zahtevajo druge posebne strokovnjaške zvedenosti in za katere se tudi v državni službi ne zahteva sposobnost za politično poslovanje. (§ 29 odst. 2 obč. reda)

Vendar se more pa podeliti služba II. mestnega komisarja vsled sklepa občinskega sveta z dne 5. januarja 1893. l. tudi takemu sicer usposobljenemu prosilcu, ki nima politično juridičnih študij.

Prosilci naj svoje, s potrebnimi dokazili opremljene prošnje vlagajo pri predsedstvu mestnega magistrata

najpozneje do 31. decembra t. l.

Zakasnele ali pomanjkljive prošnje se pri oddajanju službe ne bodo vpoštevale.

Mestni magistrat v Ljubljani
dne 19. decembra 1900.

Naznanilo.

Cast mi je slavnemu občinstvu uljudno naznanjati, da sem na tukajšnjem prostoru

v Šelenburgovih ulicah št. 3

v dr. Kosler-jevi hiši

nahajajočo se

trgovino z drogerijami, s strupi in materijalijami

kupil in isto otvoril.

Številne zveze z večjimi tovarnarji in tvrdkami tu- in inozemstva mi dajo prijeten položaj, da lahko vsem zahtevam čast. gospodov naročnikov v vsakem oziru ustrezem.

Zunanje naročbe izvršujejo se točno in solidno.

Za mnogobrojen obisk prosi z vsem spoštovanjem

Anton Kanc
droguist.

(2509-7)